

PRODUCENTORGANISATIONER OG DEN FÆLLES MARKEDSORDNING FOR FISKEVARER

Den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter var den første komponent i den fælles fiskeripolitik. Dens muligheder for at gribe ind på baggrund af den seneste krise i fiskerisektoren blev betragtet som begrænsede på grund af karakteren af dens interventionsmekanismer og den begrænsede finansiering, de blev tildelt. Dette førte til en omfattende reform, der fastlagde et nyt sæt rammer for den fælles markedsordning og den samlede fælles fiskeripolitik med virkning fra 2014. Den reviderede fælles markedsordning forbedrer markedsovervågningen, fødevarerens sikkerheden og forbrugeroplysningen og fremmer markedsføringen af regionale produkter.

RETSGRUNDLAG

Artikel 42 og 43, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1379/2013 af 11. december 2013 om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1184/2006 og (EU) nr. 1224/2009 og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 104/2000.

MÅL

Den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter indeholder bestemmelser om et pris- og interventionssystem, hvormed formålet er at regulere EU-markedet for fiskevarer. Dens mål har været:

- at korrigere de mest negative virkninger af uligevægten mellem udbud og efterspørgsel
- at stabilisere priserne for at sikre fiskerne en minimumsindkomst
- at forbedre EU-fiskerflådens generelle konkurrencedygtighed på verdensmarkedet.

Den fælles markedsordnings instrumenter har været:

- EU-tilbagetagelser
- prolongationstransaktioner
- producentorganisationernes autonome tilbagetagelser og prolongationer, herunder godtgørelse og pristillæg efter fast takst

- privat oplagring
- særlige ordninger for tun.

Alle disse mekanismer har fokus på producentorganisationerne, hvoraf de fleste befinder sig i syv medlemsstater: Spanien, Italien, Frankrig, Det Forenede Kongerige, Tyskland, Portugal og Nederlandene. Disse organisationer findes hovedsageligt inden for lokalt fiskeri og i mindre omfang inden for kystfiskeri og akvakultur, og deres mål er at forbedre afsætningen af deres produkter. I dette øjemed kan de træffe foranstaltninger som f.eks.:

- planlægge produktionen og bringe den i overensstemmelse med efterspørgslen, navnlig ved at gennemføre fangstplaner
- fremme udbudskoncentrationen
- stabilisere priserne
- fremme metoder, som fremmer bæredygtigt fiskeri.

Udgifterne til intervention har været støt faldende, hvilket hovedsagelig skyldes, at der bruges færre penge på godtgørelser i forbindelse med operationelle programmer og på EU-tilbagetagelser, som har været en af de mest benyttede interventionsmekanismer. Det er nu ikke længere EU-tilbagetagelser, men prolongationstransaktioner, der indtager førstepladsen med hensyn til udgifter.

Situationen med hensyn til ressourcer og stigende brændstofpriser kan begrænse kortvarig anvendelse af interventioner under den fælles markedsordning. De fire medlemsstater, der oftest anvender den fælles markedsordnings instrumenter, er Frankrig, Spanien, Portugal og Irland. I de første tre lande har anvendelsen af den fælles markedsordnings instrumenter været stigende, mens den i Irland har været faldende. Andre medlemsstater — Det Forenede Kongerige, Danmark, Tyskland, Sverige, Italien og Belgien — anvender også interventioner under den fælles markedsordning, men udgifterne i disse lande har været betydeligt lavere end i de første fire lande.

For at fremme udviklingen inden for fiskerisektoren kan grupper, som omfatter repræsentanter for produktionssektoren, afsætningssektoren og forarbejdningssektoren, anmode medlemsstaterne om at blive anerkendt som tværfaglige organisationer. Denne anerkendelse kan gives af medlemsstaterne under Kommissionens kontrol. Der har kun været tale om fire anerkendte tværfaglige organisationer, og de arbejder på nationalt niveau: Comité Interprofessionnel des Produits de l'Aquaculture, C.I.P.A. (Frankrig), INTERATÚN (Spanien), AQUAPISCIS (Spanien) og O.I. FILIERA ITTICA (Italien).

Som led i 2014-reformen af den fælles fiskeripolitik ansås det for nødvendigt at foretage vidtrækkende ændringer af den fælles markedsordning for at sikre, at markedsorienterede instrumenter direkte eller indirekte vil komme til at bidrage til opfyldelsen af den fælles fiskeripolitiks hovedmålsætninger. For at løse problemet med overfiskeri og ikke-bæredygtig praksis og gå bort fra produktionsstrategier, der udelukkende er baseret på mængde, fastlagdes der en

ny fælles markedsordning i forslag til forordning om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter ([KOM\(2011\)0416](#)), hvormed formålet var at støtte:

- ordningen for sektoren gennem overdragelse af mere ansvar til producentorganisationerne, som i højere grad skal deltage i den fælles forvaltning af adgangsrettigheder og i diverse produktions- og afsætningsaktiviteter, som centrale elementer i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik
- markedsforanstaltninger, der styrker producenternes forhandlingsposition (fiskeri og akvakultur), øger mulighederne for at forudse, hindre og forvalte markeds kriser og gør markedet mere gennemskueligt og effektivt
- fælles handelsnormer for standardkarakteristika for fiskevarer, der sælges i EU, og anvendelse af dem i overensstemmelse med bevarelsesforanstaltninger, som sigter mod at skabe et gennemskueligt indre marked, der leverer produkter af høj kvalitet;
- markedsincitament og præmier, som skal tilskynde til bæredygtig praksis; partnerskaber, som skal tilskynde til bæredygtige produktions-, indkøbs- og forbrugsmønstre; certificering (miljømærket), salgsfremme og forbrugeroplysning
- yderligere markedsforanstaltninger vedrørende udsmid
- markedsinformation: Kommissionen har oprettet det europæiske markedsobservatorium for fiskevarer og akvakulturprodukter, der skal bidrage til et mere gennemskueligt og effektivt marked.

PRODUCENTER INDEN FOR FISKERI AF MINDRE OMFANG

EU's definition^[1] af fiskeri af mindre omfang henviser til fartøjer med en længde overalt på under 12 m, der driver fiskeri i mindre end 24 timer om dagen, og som ikke anvender trukne fiskeredskaber.

I 2013 var der 232 producentorganisationer i 17 EU-medlemsstater, hvoraf 188 var for producenter inden for fiskeri af mindre omfang. Det største antal af disse producentorganisationer fandtes i Italien (39), Spanien (33), Frankrig (24) og Det Forenede Kongerige (21). Den ændrede fælles markedsordning giver disse producenter en oplagt mulighed for at få bedre adgang til markedet og for en succesfuld konkurrence med importerede eller industrielle fiskevarer. En række foranstaltninger såsom udvikling af en statistisk database for producenter inden for fiskeri af mindre omfang i EU, oprettelse af og fortsat støtte til markedsføringsforeninger, indførelse af et særligt logo, kriterier for deltagelse af denne type fiskere og særlige mærknings- og reklamekampagner for produkterne vil kunne gennemføres som led i målsætningerne for og strukturen af den fælles markedsordning. I sidste ende er det målet at give forbrugerne mulighed for at købe friske, sikre og bæredygtige produkter og at sikre de lokale fiskere en rimelig indkomst.

[1]Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 508/2014 af 15. maj 2014 om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF), artikel 3, stk. 2, litra 14), EUT L 149 af 20.5.2014, s. 1.

EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

Sammen med den efterfølgende vedtagelse af den ændrede grundforordning om den fælles fiskeripolitik og den nye Europæiske Hav- og Fiskerifond udgør den fælles markedsordning en hjørnesteen i den seneste reform af EU's fiskerisektor.

Retsakten om den fælles markedsordning for fiskerivarer og akvakulturprodukter er omfattet af den almindelige lovgivningsprocedure, dvs. at Rådet og Parlamentet har delt kompetence til at vedtage den.

Lovteksten henviser til en række delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter^[2]. Disse udgør den afledte ret^[3], der er nødvendig for anvendelsen af basisretsakten. Som EU's vigtigste udøvende magt har Kommissionen kompetence til at vedtage denne retsakt, mens Parlamentet og Rådet som medlovgivere har kompetence til at kontrollere^[4] den afledte ret på grundlag af deres fortolkning af basisretsakten. Kommissionen vil rapportere til Europa-Parlamentet og Rådet om resultaterne af anvendelsen af forordningen om den fælles markedsordning inden udgangen af 2022.

Forskning for PECH-udvalget:

- DG-IPOL-studie af 15. april 2016: "Small-scale fisheries markets: value chain, promotion and labelling"^[5]
- DG-IPOL-studie af 16. september 2013: "Compliance of imports of fishery and aquaculture products with EU legislation"^[6]
- Briefing fra Europa-Parlamentets bibliotek af 7. september 2012: "Reforming the Common Fisheries Policy (CFP)"^[7]

Parlamentet har for nylig vedtaget to beslutninger, der er relevante for dette område:

- beslutning af 29. maj 2018 om optimering af værdikæden i EU's fiskerisektor^[8]
- beslutning af 30. maj 2018 om gennemførelsen af foranstaltninger til kontrol af fiskevarers overensstemmelse med kriterierne for tiltrædelse af EU's marked^[9].

Priit Ojamaa
05/2019

[2] EU-retsakter, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=uriserv%3Aai0032>

[3] https://ec.europa.eu/info/amending-and-supplementary-acts-0_da

[4] »Legislating more efficiently: questions & answers on new delegated acts«, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?language=da&type=IM-PRESS&reference=20100323BKG71187>

[5] http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/573443/IPOL_STU%282016%29573443_EN.pdf

[6] http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/513968/IPOL-PECH_ET%282013%29513968_EN.pdf

[7] http://www.europarl.europa.eu/RegData/bibliotheque/briefing/2012/120339/LDM_BRI%282012%29120339_REV1_EN.pdf

[8] Vedtagne tekster, [P8_TA\(2018\)0210](#).

[9] Vedtagne tekster, [P8_TA\(2018\)0223](#).

